

2026-06-05 Nr. NV-1513

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-592 TAIS-26-6754(2)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PATVIRTINIMO IR ĮSIGALIOJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1968 LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 145 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR 170 STRAIPSNIO 3 DALIES PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-762“ PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-05-26	Teisingumo ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo projektu siekiama kriminalizuoti veiką, kai asmuo per visuomenės informavimo priemones viešai grasi na nužudyti kitą asmenį ar sunkiai sutrikdyti jo sveikatą, ragina tai padaryti kitus arba kursto smurtauti. Šiuo metu už tokios veikos padarymą nėra baudžiama, todėl dabartiniame teisiniame reguliavime egzistuoja spraga. Taip pat siūloma griežtinti baudžiamąją atsakomybę (didinti maksimalią laisvės atėmimo trukmę) tais atvejais, kai smurto kurstymas ar raginimas fiziškai susidoroti yra nukreiptas prieš asmenų grupes dėl amžiaus, lyties, seksualinės orientacijos, negalios, rasės, odos spalvos, tautybės, kalbos, kilmės, etninės kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, religijos arba įsitikinimų ar pažiūrų.

Įstatymo projekto rengėjas Seimo narys Ignas Vėgėlė.

Nutarimo projektas parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2026 m. balandžio 14 d. rezoliucija Nr. S-1127, ir atsižvelgiant į Seimo valdybos 2026 m. balandžio 10 d. sprendimo Nr. SV-S-625 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.3 papunktį.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu siūloma nepritarti Įstatymo projektui dėl šių argumentų:

- Baudžiamajame kodekse jau yra įtvirtintos nusikalstamų veikų sudėty, kurios kriminalizuoja pavojingiausią neteisėtą psichinį poveikį asmeniui darančias veikas, neapykantos kalbos skleidimą ir pan. Galiojanti Baudžiamajo kodekso 145 straipsnio 1 dalies sudėtis iš esmės apima pavojų asmens sveikatai ir gyvybei keliančias veikas, kai grasinama asmenį nužudyti ar sunkiai sutrikdyti jo sveikatą ir dalį Įstatymo projektu siūlomų kriminalizuoti veikų, kiek tai susiję su grasinimu nužudyti žmogų ar sunkiai sutrikdyti jo sveikatą naudojant visuomenės informavimo priemones, kurie taip pat kriminalizuojami Baudžiamajo kodekso 170 straipsnyje. Esamas teisinis reguliavimas užtikrina baudžiamosios atsakomybės kaip ultima ratio taikymą, todėl siūlymas Baudžiamajo kodekso 145 straipsnį papildyti nauja 1 dalimi vertintinas kaip neatitinkantis teisėkūros tikslingumo ir efektyvumo principo.

- Įstatymo projektu kriminalizuojant naują grasinimo nusikalstamos veikos sudėtį, šios nusikalstamos veikos pavojingumo požymio atsisakant, Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas laikytinas sistemškai nesuderinamu su galiojančio įstatymo normomis, nusikalstamų veikų kriminalizavimo kriterijais ir prieštaraujančiu konstituciniam proporcingumo principui.

- Nepateikiami duomenys ir pavyzdžiai, dėl ko šiuo metu Baudžiamajo kodekso 170 straipsnio 3 dalyje numatytos sankcijos yra nepakankamos ir kokie sunkumai kyla praktikoje taikant šias normas. Pagal Lietuvos teismų informacinės sistemos LITEKO duomenis, pastaraisiais metais už Baudžiamajo kodekso 170 straipsnio 3 dalį realios laisvės atėmimo bausmės apskritai nebuvo skirtos, todėl teigti, kad nustatyta baudžiamoji atsakomybė per švelni ir kad, ją sugriežtinus, teismai galėtų dar tinkamiau individualizuoti bausmę, nėra pagrindo.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐Taip ☒Ne

Nėra

ADMINISTRACINĖ NAŠTA	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☒ Ne

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

(PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne
Nėra		

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS ☐ TM ☐ FM ☐ AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☒ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA ☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☐ Kita
Nutarimo projektas suderintas su Generaline prokuratūra, Nacionaline teismų administracija. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos ir pasiūlymai pateikiami 2026 m. gegužės 21 d. išvadoje Nr. NV-1371.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI
Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ	Artūras Norkevičius
	Viešojo valdymo grupė , vyresnysis patarėjas